

Mokymo(si) metodai

PRANEŠIMAS TEMA „Videopratybos informacinių technologijų pamokose“

Ivadas. Kiekvienas mokytojas ruošdamasis pamokai atsakinėja į šiuos klausimus:

- Kaip suprantamiausiai išaiškinti mokiniams pamokos temą?
- Kuo juos sudominti?
- Kokius mokymo metodus panaudosiu?

Tyrimas. Aiškinant naują pamokos temą, įvairių klasių mokiniams buvo taikomi įvairūs mokymo metodai, pavyzdžiui: konspektavimas, diskusija, pristatymas, videopratybos, galvosūkių, kryžiažodžiai ir kt. Klausinėjant mokinių nuomonės informacinių technologijų pamokose išryškėja, kad dauguma mokinių pasisako už videopratybų metodą.

Dėstymas.

1. Mokinių pasisakymai. Iš tiesų, naudojant videopratybas informacinių technologijų pamokose, mokiniai mielai dirba, nebuvo atvejo, kad mokiniai sakytų nenorintys mokytis žiūrėdami videopratybą. Šis žinių pateikimo principas - „suprantu matydamas ir skaitydamas, matau kaip ir su kuo daroma, pats bandau padaryti“ - mokiniams labai priimtinas.

Ruošdamasis pamokoms videopratybų metodu mėginau atsakyti į šiuos klausimus:

- Ar pamokos metu mokinys sužinojo naują temą? Atsakymas – taip.
- Ar pamokos metu mokinys išmoko praktikoje naudoti naujos temos žinias? Atsakymas – taip.
- Ar mokiniai ilgai išlaiko gautą informaciją? Atsakymas – taip, pakankamai, kad galėtų panaudoti kitos pamokos uždaviniui spręsti .
- Ar mokiniai patenkinti savo darbo vertinimu? Atsakymas – taip.
- Ar reikalauja iš mokinio ypatingų pastangų išmokti naują medžiagą? Atsakymas – ne.

2. Mokslinis – pedagoginis pagrindimas. Mėginame paanalizuoti šį metodą.

2.1. Kas yra videopratybų metodas?

Žodis „metodas“ (gr. kalboje *methodos* – tyrinėjimas) reiškia veikimo būdą. Mokymo metodai – mokytojo bei jo ugdytinių veiklos būdai, padedantys mokiniams įgyti žinių, įgūdžių, mokėjimų.

Videopratybų metodas, kai naudojant vaizdo įrašus analizuojami ir tobulinami praktinės veiklos įgūdžiai, veiklos stiliai.

Dirbant šiuo metodu kartu galima taikyti ir kitus metodus:

- Aiškinamąjį metodą, kai mokytojas parengta vaizdo medžiaga aiškina mokomą dalyką.
- Aktyvųjį metodą, veiklinantį ugdytinių fizinį, psichinį ir dvasinį mokymąsi ir išmokimą.
- Analizės – didaktinį metodą, pagal kurį mokomoji vaizdo medžiaga skaidoma dalimis, požymiais, elementais.
- Individualųjį mokymo metodą, kai mokomas vienas asmuo.
- Savarankiško darbo metodą, kai nepriklausomai atliekamas darbas.

3. Videopratybų modelio privalumai ir trūkumai:

3.1. Informacinių technologijų pamokose videopratybas mokytojas kartu su mokiniais peržiūri ir daugiau mokiniui žiūrėti neleidžia. *Privalumai:* lavina mokinių atmintį.

Galima problema: mokiniai užmiršta, ką rodė ir klysta arba klausinėja mokytoją, kitą mokinį.

- 3.2. Informacinių technologijų pamokose videopratybas mokiniai žiūri individualiai, galėdami vaizdo medžiagą kartoti. *Privalumai*: savarankiškas mokinio mokymasis. *Galima problema*: gabesni greičiau atlieka užduotį, reikia turėti papildomo darbo.

Išvados.

1. Patirtis rodo, kad mokiniai mėgsta videopratybas, jos leidžia mokiniui savarankiškai išmokyti mokytojo parinktą medžiagą.
2. Šiam metodui reikia, kad mokiniai informacinių technologijų klasėje turėtų kompiuterius.

*****

Pranešimas

Tema: Mokytojo veiklos sritis

Išvadas. Mokykla visiems – tai besimokanti organizacija, kuri savo veiklą orientuoja ne į tobulumą, o į tobulėjimą, todėl gyvena mokydami spręsti problemas. Pagrindiniai klausimai jos veikloje – kaip geriausiai nustatyti mokinio poreikius ir kokias sąlygas reikia pakeisti, kad tie poreikiai būtų geriausiai tenkinami. (Paimta iš P. Pečiuliauskienės, „Studento pedagoginės praktikos vadovas pamokoje“, Vilnius, 2008).

Dėstymas. Šiuo metu edukologijoje, tiek edukacinėje praktikoje vartojama sąvoka curriculum – ugdymo turinys, mokymo turinys. Klasikinėje didaktikos požiūriu, mokymo turinį sudaro mokomieji dalykai. Ryškiausiai mokymo dalykas atsiskleidžia mokytojo veiklos srityse. Tai konkretus ugdymo tikslų ir uždavinių planavimas (ugdymo turinio, parinkimas tinkamu ugdymo metodų, pasirinkimas mokymo ir mokymosi aplinkos, panaudojimas laiko ir išteklių, vertinimas mokinių pasiekimų ir pažangos).

Taigi trumpai aptarkime sąvokas veiklos sričių.

1. Mokytojas geba numatyti konkrečius ugdymo tikslus ir uždavinius.
  - 1.1. Tikslas tai numatomas ir siekiamas mokymo(si) veiklos ar veiksmų rezultatas.
  - 1.2. Mokymo(si) uždaviniai tai atlikimas (veikla) – ką mokiniai galės padaryti, sąlygos. (gali būti ir kriterijai).
2. Geba planuoti ugdymo turinį. (Suprask, tai bendra žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybių, nuostatų sistema).
3. Geba parinkti ir taikyti ugdymo būdus ir metodus (veiksmų, būdų visuma mokymo tikslui pasiekti). Mokinių veiklos būdų sistema mokslo žinioms perimti, teoriniams ir praktiniams mokėjimams ir įgūdžiams įgyti. Skirstomos šios mokymosi metodų grupės:

- 3.1. Informacijos šaltinių naudojimo metaikai;
- 3.2. Praktiniai – operaciniai mokymosi metaikai;
- 3.3. Kūrybos mokymosi metaikai.

(Paimta iš „Enciklopedinis edukologijos žodynas 160 – 161 psl.)

4. Geba tinkamai pasirinkti mokymo ir mokymosi medžiagą.
5. Geba atskleisti ugdymo turinį (bendra žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybių, nuostatų sistema).
6. Geba kurti ugdymo ir ugdimosi aplinką.
7. Geba naudoti laiką ir išteklius.
8. Geba vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.

Konkretus ir vienareikšmis pedagogų ar mokinių veiklos ir elgesio kokybės laipsnio nustatymas pagal ugdymo tikslus, uždavinius, mokymosi ir darbo normas.

Kad vertinimas būtų pagrįstas, teisingas, reikia tikslios ugdytinio veiklos rezultatų diagnostikos. Tam naudojami įvairūs metaikai: stebėjimas, pokalbiai, eksperimentai, veiklos rezultatai, asmenybės elgesio faktų analizė ir aiškinimas. Vertinimo rezultatai išreiškiami žodžiu, pažymiu ar kokiu kitu simboliu. Be teisingo vertinimo neįmanomas asmenybės tobulėjimas. Mokiniai turi išmolti vertinti save pagal priimtus veiklos ir elgesio etalonus.

Vertinimas informacinių technologijų pamokose gali būti:

1. Praktinio darbo atlikimas, taikant vertinimo kriterijus arba normas.
2. Teorijos vertinimas testais (naudojamas normomis ir kriterijais).
  - 2.1. Pagal taikymo paskirti didaktiniai testai skirstomi į gabumų ir žinių testus.
3. Testų rezultatų įvertinimas

Įvertinant atlikto teksto rezultatus, atsižvelgiant į teksto pobūdį, tikslus bei situaciją, galima pasirinkti skirtingus būdus:

- 3.1. Pirminiai balai – tai teisingai atliktų testo užduočių skaičius.
- 3.2. Procentalinis – statistinis rodiklis rodantis, koks yra mokinio rezultatas lyginant su kitais mokiniais.
- 3.3. Vertinimas pagal kriterijų.

4. Testų sudarymas

- 4.1. Testo planavimas.
- 4.2. Testų klausimų tipo parinkimas.
- 4.3. Klausimų tipų parinkimas pagal pažinimo lygmenis.

4.4. Klausimų kiekis.

4.5. Testavimo organizavimas.

5. Naudoju dažniausiai šiuos metodus.

5.1. Videopratybos – mokymo metodas, kai naudojant vaizdo įrašus analizuojami ir tobulinami praktinės veiklos įgūdžiai, veiklos stilius.

5.2. Nuotolinis mokymas – informacinių technologijų mokymas ne mokykloje (gimnazijoje), bet mokinio gyvenamojoje vietoje internetu, e – paštu (Moodle).

Literatūra

1. Beatričė Andriulienė, „Žinių ir gebėjimų testavimas“, Klaipėda, 2004.
2. Palmira Pečiuliauskienė, „Studento pedagoginės praktikos vadovas pamokoje“, Vilnius, 2008.
3. Tatjana Bakanovienė ir kt. „Informacinių technologijų ugdymo taikymas praktikoje“, Šiauliai, 2008.

Nuorodos

<http://it.vadoveliai.lt/>